

ความพึงพอใจในการบริหารจัดการชุมชนแบบพึ่งตนเองตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกในชุมชนบ่อทอง ตำบลบ่อทอง อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก

วันที่ได้รับต้นฉบับบทความ : 16 กันยายน 2562

วันที่แก้ไขปรับปรุงบทความ : 30 ตุลาคม 2562

วันที่ตอบรับตีพิมพ์บทความ : 5 มกราคม 2563

เสาวคนธ์ เชื้อผู้ดี

นักศึกษาสาขาวิชาการตลาด

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

พัชรา วงศ์แสงเทียน*

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจำสาขาวิชาการจัดการ

คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจในการบริหารจัดการชุมชนแบบพึ่งตนเองตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกในชุมชนบ่อทอง หมู่ที่ 2 ตำบลบ่อทอง อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้คือ แบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ สมาชิกหมู่บ้านบ่อทอง หมู่ 2 ตำบลบ่อทอง อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 400 คน ในการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าสถิติที่ใช้ในการเปรียบเทียบคือ Independent Sample T-Test และ One way Anova ผลวิจัยพบว่า ความพึงพอใจในการบริหารจัดการเศรษฐกิจชุมชนแบบพึ่งตนเองตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกในชุมชนบ่อทอง หมู่ที่ 2 ตำบลบ่อทอง อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ความพึงพอใจในด้านการมุ่งพัฒนาสังคมตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงมากที่สุด รองลงมาคือด้านการดำรงคุณภาพชีวิตมี ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมมี ด้านการเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันภาคการเกษตรมี และด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ตามลำดับ

การเปรียบเทียบความพึงพอใจในการบริหารจัดการเศรษฐกิจชุมชนแบบพึ่งตนเองตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกในชุมชนบ่อทอง หมู่ที่ 2 ตำบลบ่อทอง อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก จำแนกด้านเพศไม่แตกต่างกัน แต่ด้าน อายุ การศึกษาและรายได้แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 0.05

คำสำคัญ: ความพึงพอใจ การบริหารจัดการ ชุมชนแบบพึ่งตนเอง ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

* ผู้ประสานงานหลัก: patchara.s.p@hotmail.com

The community member's satisfaction of self-reliant community management according to the Philosophy of Sufficiency Economy in Borthong village, Borthong sub-district, Bang Rakam district, Phitsanulok

Received: September 16, 2019

Revised: October 30, 2019

Accepted: January 10, 2020

Saowakon Chuaphudee

Lecture of Marketing

Faculty of Management Science Pibulsongkram Rajabhat University

Patchara wongsangtein*

Bachelor of Management

Faculty of Management Science Pibulsongkram Rajabhat University

Abstract

This research purposed to study and compare the community member's satisfaction of self-reliant community management according to the Philosophy of Sufficiency Economy in Borthong village, Moo 2, Borthong sub-district, Bang Rakam district, Phitsanulok province. The data, which were collected by questionnaires, were drawn from 400 respondents. The statistical methods employed in the data analysis were percentage, mean, standard deviation, independent sample t-test and One-Way Analysis of Variance.

The research findings revealed that: The community member's satisfaction of self-reliant community management according to the Philosophy of Sufficiency Economy, is that, the overall average was found at high level, and considering each aspect ordered from highest to lowest as follows: 1) focus on the society development according to the concept of sufficiency economy 2) the quality of life 3) environmental conservation 4) competitiveness of the agricultural sector and 5) the management of water resources, respectively.

In addition, comparison results of the average community member's satisfaction by personal factors showed that the samples with different gender was not statistically significant with satisfaction of self-reliant community management according to the Philosophy of Sufficiency Economy, but with different age, educational level and monthly income was statistically significant with satisfaction of self-reliant community management according to the Philosophy of Sufficiency Economy at level 0.05.

Keywords: Satisfaction Management Self-reliant Community Sufficiency Economy Philosophy.

* Corresponding Author: patchara.s@hotmail.com

บทนำ

ในช่วง 20 ปีที่ผ่านมาการวิพากษ์วิจารณ์เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาประเทศ อันเป็นผลเนื่องมาจาก การปะทะกันระหว่างกระแสโลกาภิวัตน์ ด้านการเจริญเติบโตทางวัตถุที่ก่อให้เกิดการทำลาย ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและที่สำคัญคือการสูญเสียความเป็นตัวเองและความรู้สึกโดดเดี่ยวเพราะ ถูกตัดขาดจากทางสังคมจึงทำให้เกิดอีแนวคิดหนึ่งกระแสชุมชนท้องถิ่น ที่ให้ความสำคัญแก่คนและในการ กำหนดแนวทางการดำเนินชีวิตที่สอดคล้องกับสังคมวัฒนธรรมของตน เพื่อสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมี ความหมาย และสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนเน้นการบริหารจัดการแบบมีส่วนร่วมของคนในชุมชน ซึ่ง แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 เป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญของการวางแผนพัฒนาประเทศให้ ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนในสังคม และมุ่งให้ “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” ต่อมา แผนพัฒนา ฉบับที่ 9 ได้บัญญัติ “ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางปฏิบัติและให้ความสำคัญกับการ พัฒนาที่ยืด “คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา” และ การพัฒนาที่สมดุลทั้งคน สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม โดยมีการเตรียม “ระบบภูมิคุ้มกัน” ด้วยการเสริมสร้างความเข้มแข็งของทุนที่มีอยู่ในประเทศและการบริหาร จัดการความเสี่ยงให้พร้อมรับผลกระทบ และแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 10 สังคมไทยได้น้อมนำหลักปรัชญาของ เศรษฐกิจพอเพียงใช้อย่างกว้างขวางส่งผลให้ประเทศไทยเข้มแข็ง มีภูมิคุ้มกันสูงและสามารถปรับตัวรับภาวะ วิฤตเศรษฐกิจโลกได้อย่างมีประสิทธิภาพ แต่ก็ยังมีอุปสรรค ได้แก่ ความสมานฉันท์ ในสังคม สภาพแวดล้อม และระบบนิเวศขาดความสมดุล ความเสี่ยงจากยาเสพติดที่สูงขึ้น รวมถึงสุขภาพของคนไทยลดลงจากคุณภาพ การศึกษาที่เป็นปัญหา การพัฒนาในระยะแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ 11 ประเทศไทยต้องเผชิญกับกระแสการ เปลี่ยนแปลงที่สำคัญทั้งภายนอกและภายในประเทศที่เปลี่ยนแปลงเร็วและซับซ้อนมากยิ่งขึ้น เป็นทั้งโอกาสและ ความเสี่ยงต่อการพัฒนาประเทศ โดยเฉพาะข้อผูกพันที่จะเป็นประชาคมอาเซียนภายในปี 2558 จึงจำเป็นต้อง นำภูมิคุ้มกันที่มีอยู่พร้อมเร่งสร้างภูมิคุ้มกันในประเทศให้เข้มแข็งในการเตรียมความพร้อมให้แก่คน สังคมและ ระบบเศรษฐกิจของประเทศ ให้สามารถปรับตัวรองรับต่อการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม เพื่อประโยชน์ สุขที่ยั่งยืนของสังคมไทย (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2548, หน้า10)

รัฐบาลได้มีการกำหนด นโยบายกระจายความเจริญสู่ชุมชนและท้องถิ่น โดยมีการกำหนดให้จัดทำ แผนฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมด้วยการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการกำหนดยุทธศาสตร์ การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตัวเองตามทฤษฎีใหม่ 3 ชั้น คือชั้นหนึ่ง พออยู่ พอกิน ชั้นที่สอง รวมพลังในรูป กลุ่ม/สหกรณ์ ชั้นที่สาม ร่วมมือกับแหล่งเงิน แหล่งพลังงาน เพื่อแก้ไขปัญหาความอยู่ดีกินดีของประชาชน ซึ่ง ภาครัฐได้สนับสนุนงบประมาณเป็นเงินทุนหมุนเวียนกระจายไปทุกจังหวัด ทั่วประเทศ โดยมี กระทรวงมหาดไทยเป็นผู้รับผิดชอบ

หน่วยงานภาครัฐอำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก ได้ร่วมกันในการสนองนโยบายของรัฐบาลโดยดำเนินการ สร้างความเข้มแข็ง ทางเศรษฐกิจของชุมชน ให้ชุมชนสามารถคิดเอง ตัดสินใจเองและดำเนินการเองโดยมี ผลประโยชน์ร่วมกันของในชุมชนเป็นที่ตั้ง ยุทธศาสตร์ดังกล่าวจึงจัดให้มีกิจกรรมการคัดเลือกหมู่บ้านเศรษฐกิจ พอเพียงต้นแบบขึ้น โดยมีหลักเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกหมู่บ้านเข้าร่วมโครงการของกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย ซึ่งมีสาระสำคัญ 6 ด้านคือ ด้านการลดรายจ่าย ด้านการเพิ่มรายได้ ด้านการออม ด้านการ ดำรงชีวิต ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้านความเอื้ออาทร(การแบ่งปัน/ การ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน) ทั้งนี้เพื่อการกระตุ้นให้ผู้นำชุมชน องค์กรภาคประชาชน และประชาชนทั่วไป ได้มี

ความพึงพอใจในการบริหารจัดการชุมชนแบบพึ่งตนเองตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิก ในชุมชนบ่อทอง ตำบลบ่อทอง อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก

ความตระหนักและแข่งขันกันทำความดีด้วยการร่วมแรงร่วมใจกันดำเนินชีวิตตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อให้หมู่บ้านมีความเข้มแข็ง ซึ่งในเขตพื้นที่ชุมชนอำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก ประกอบด้วยพื้นที่ 354.94 ตารางกิโลเมตร มี 11 ตำบล 135 หมู่บ้าน มีประชากรทั้งสิ้น 94,980 คน ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม รองลงมาคือ อาชีพค้าขาย และเป็นพื้นที่หนึ่งที่ได้รับการสนับสนุนงบประมาณตามยุทธศาสตร์กรมการพัฒนาชุมชนให้มีการดำเนินงานตามโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ตามนโยบายของกระทรวงมหาดไทยและนโยบายของรัฐบาล โดยบ้านบ่อทอง หมู่ที่ 2 ตำบลบ่อทอง ได้รับการคัดเลือกเป็นหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ระดับอำเภอ โดย ได้รับการสนับสนุนงบประมาณและองค์ความรู้ แนวทางการพัฒนาชุมชนบ้านบ่อทอง หมู่ที่ 2 ต. บ่อทอง อ.บางระกำ จ.พิษณุโลก มีประชากรในหมู่บ้าน 521 ครัวเรือน ประชากรจำนวน 6,824 คนประชากรในหมู่บ้านส่วนมากประกอบอาชีพ เกษตรกรรม ทำนาปลูกพืชเป็นส่วนใหญ่ และรองลงมาอาชีพค้าขาย พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบมีสภาพที่ดินที่ทำกินเป็นดินเหนียวดินระบายน้ำเร็วจึงเหมาะกับการทำนาแต่ชาวบ้านหมู่ที่ 2 ตำบลบ่อทองประสบกับปัญหาไม่ว่าจะทางด้านกายภาพ หรือภัยธรรมชาติที่ส่งผลกระทบต่อสภาพความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตของคนในหมู่บ้านบ่อทองจนกระทั่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณตามยุทธศาสตร์กรมการพัฒนาชุมชนให้มีการดำเนินงานตามโครงการหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงต้นแบบ ตามนโยบายของกระทรวงมหาดไทยและนโยบายของรัฐบาลเข้ามามีการสนับสนุนความช่วยเหลือและสอนองค์ความรู้ในด้านต่างๆ ตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ในการดำเนินงานอาจมีปัญหาในการบริหารจัดการและได้มีการแก้ไขปัญหาอย่างต่อเนื่องแต่ก็ไม่สามารถดำเนินการแก้ปัญหาได้ทุกด้าน และดำเนินชีวิตแบบพึ่งพาตนเอง ดังนั้นชุมชนได้ดำเนินการแก้ปัญหากันอย่างต่อเนื่องมาตลอด

ดังนั้น ผู้ศึกษาสนใจที่จะศึกษาความพึงพอใจในการบริหารจัดการชุมชนแบบพึ่งตนเองตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ของสมาชิกในชุมชนบ่อทอง หมู่ที่ 2 ตำบลบ่อทอง อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก เพื่อนำผลข้อมูลมาเป็นแนวทางในการสนับสนุนส่งเสริมการบริหารจัดการชุมชนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความพึงพอใจในการบริหารจัดการชุมชนแบบพึ่งตนเองตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกในชุมชนบ่อทอง หมู่ที่ 2 ตำบลบ่อทอง อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก
2. เพื่อเปรียบเทียบความพึงพอใจในการบริหารจัดการชุมชนแบบพึ่งตนเองตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกในชุมชนบ่อทอง หมู่ที่ 2 ตำบลบ่อทอง อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก

สมมติฐานของการวิจัย

ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา รายได้ที่แตกต่างกัน มีความพึงพอใจในการบริหารจัดการชุมชนแบบพึ่งตนเองตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกในชุมชนบ่อทอง หมู่ที่ 2 ตำบลบ่อทอง อำเภอบางระกำ แตกต่างกัน

การทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงแนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ (2550: 4-6) ได้สรุปรูปแบบของเศรษฐกิจพอเพียงไว้ว่าเศรษฐกิจพอเพียงมี 2 รูปแบบคือ

1. เศรษฐกิจพอเพียงแบบพื้นฐานคือความพอมีพอกินสามารถพึ่งตนเองได้โดยไม่โลภมากและไม่เบียดเบียนคนอื่น

2. เศรษฐกิจพอเพียงแบบก้าวหน้าคือการแลกเปลี่ยนร่วมมือช่วยเหลือซึ่งกันและกันกันเพื่อทำให้ส่วนรวมได้ประโยชน์และนำไปสู่การพัฒนาชุมชนและสังคมให้เจริญอย่างยั่งยืน

องค์ประกอบของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงประกอบด้วย

2.1 พึ่งพาตนเอง ช่วยเหลือให้ช่วยตัวเองได้ไม่รอรับความช่วยเหลือจากรัฐอยู่เสมอใช้ความสามารถของตัวเอง เช่นขุดสระน้ำและปลูกพืชผสมผสาน เป็นต้น

2.2 พอประมาณค่อยๆทำตามกำลังกำลังทุนค่อยเป็นค่อยไปจากงานเล็กๆไม่มากไม่น้อยเกินไปด้วยวิธีการที่ง่ายไม่สลับซับซ้อนไม่ต้องใช้ปัจจัยการผลิตที่ราคาสูง เช่น สารเคมี

2.3 เดินสายกลาง ไม่ประพุดตุนให้สบายเกินไปลำบากเกินไปความพอดีไม่ให้พึ่งพาอาหารหรือผลิตผลเน้นอย่างหนึ่งอย่างใดอย่างเดียวให้ปลูกเลี้ยงผสมผสานหลายอย่างเป็นการกระจายทุนกระจายเช่นการปลูกพืชหลายชนิด

2.4 มีภูมิคุ้มกัน น้ำคือชีวิตเพื่อเพิ่มและประทั้งผลผลิตและอาหารหากไม่มีน้ำจากระบบชลประทานควรขุดสระน้ำในไร่นาหรือมีแหล่งน้ำสำรองเพื่อปลูกพืชหรือเลี้ยงสัตว์ได้หลายอย่าง

2.5 มีเหตุมีผลการที่มีกิจกรรมหลายอย่างทำให้ต้องใช้ความรู้สติปัญญาพิจารณาตามเหตุตามผลก่อนจะดำเนินการใดๆ

2.6 เป็นคนดีต้องมีศีลธรรมจริยธรรมซื่อสัตย์สุจริตขยันอดทนมีความเพียรประหยัด

แนวคิดการพัฒนาชุมชนพึ่งตนเองอย่างยั่งยืน

แนวคิดการพึ่งตนเองถือเป็นพื้นฐานของการพัฒนาชุมชนที่มีประสิทธิภาพ ทั้งนี้แนวคิดการพึ่งตนเองได้รับการกำหนดเป็นวาทกรรมของการพัฒนาชุมชนและยังมีความสัมพันธ์กับแนวคิดการช่วยเหลือตนเอง การช่วยเหลือซึ่งกันและกันและการพัฒนาชนบทด้วย

นภาพรณ์ หะวานนท์และคณะ (2550:36) อธิบายความสามารถในการพึ่งตนเองของชุมชนหมายถึง การที่ชุมชนมีความเป็นอิสระที่จะกำหนดทางเลือกในการจัดการกับปัญหาและดำเนินกิจกรรมต่างๆ เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนโดยไม่หวังพึ่งภายนอก ทั้งนี้ยังมีมุมมองว่าการพึ่งตนเองของชุมชนนั้น ชุมชนจะต้องมีอำนาจในการต่อรองเพื่อให้เป็นไปตามประสงค์ของชุมชน และสามารถระดมทุนเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ต่อชุมชนด้วย ได้กล่าวถึงการพึ่งตนเองได้ 5 ด้าน ดังนี้ 1) พึ่งตนเองได้ทางทรัพยากรธรรมชาติ 2) พึ่งตนเองได้ทางเศรษฐกิจ 3) พึ่งตนเองทางเทคโนโลยี 4) พึ่งตนเองได้ทางสังคมและวัฒนธรรม 5) พึ่งตนเองได้ทางจิตใจ

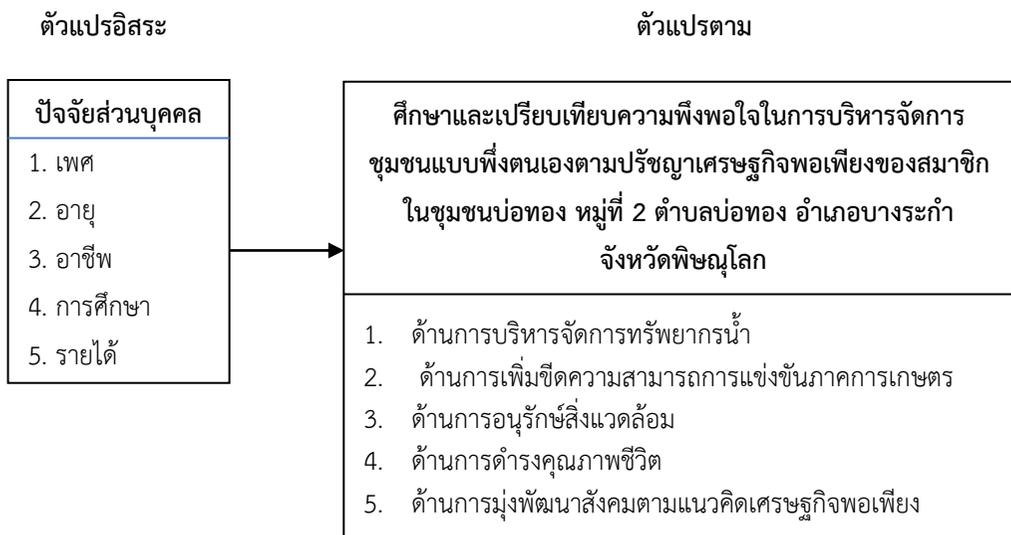
การพึ่งตนเองให้ประสบความสำเร็จ 6 ประการ คือ 1) การพัฒนาแบบกลุ่ม ที่ต้องมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และมีสมาชิก ในการทำกิจกรรม 2) มีจิตสำนึกในการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน 3) เป็นการแสดงถึงเอกลักษณ์ของหมู่บ้าน 4) มีจิตสำนึกและมีการถ่ายทอดไปสู่คนรุ่นต่อไป 5) มีการรวมตัวกันเป็นกลุ่มย่อย เพื่อให้สามารถต่อรองกับองค์กรภายนอก 6) มีการประสานทางวัฒนธรรมกับกลุ่มอื่นๆ ดังนั้นการพึ่งพาตนเอง

ความพึงพอใจในการบริหารจัดการชุมชนแบบพึ่งตนเองตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิก ในชุมชนบ่อทอง ตำบลบ่อทอง อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก

ของชุมชน คือการพึ่งตนเองของประชาชนตามศักยภาพหรือพลัง ความสามารถที่มีอยู่ในชุมชน ทั้งศักยภาพ
ของคน ทรัพยากรและสิ่งต่างๆให้ประชาชนมีความสามารถ ในการแก้ไขปัญหาและพัฒนาชุมชนได้ด้วยตนเอง

สรุปแนวคิดการพึ่งตนเองให้ความสำคัญต่อการที่ประชาชนสามารถริเริ่มหรือพัฒนาการใช้
ทรัพยากรของท้องถิ่นด้วยตัวของตัวเอง อาจกล่าวได้ว่าแนวคิดการพึ่งตนเองได้รับการยอมรับเป็นอย่างมากใน
ฐานะที่เป็นกลวิธีใหม่ต่อการพัฒนาชุมชนและการพึ่งตนเองได้ของชุมชนยังช่วยแบ่งเบาภาระของรัฐบาล
การศึกษาตัวแบบการจัดการชุมชนพึ่งตนเองแบบยั่งยืน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ประชาชนในเขตหมู่บ้านบ่อทอง หมู่ 2 ตำบล
บ่อทอง อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก มีจำนวนประชากร 6,824 คน การกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจาก
ตารางของ Taro Yamane ได้จำนวน 378 คน ที่มีความเชื่อถือที่ 95% ระดับความคลาดเคลื่อนของกลุ่ม
ตัวอย่างที่ระดับ 5% หรือ 0.05 ในการศึกษาครั้งนี้ใช้กลุ่มตัวอย่าง 400 คน มีวิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย(Simple
random sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม ใน
การเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อนำมาวิเคราะห์ โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ อายุ อาชีพ การศึกษา
รายได้ เป็นแบบสอบถามแบบเลือกตอบ (Check list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามที่เกี่ยวข้องศึกษาและเปรียบเทียบความพึงพอใจในการบริหารจัดการชุมชน
แบบพึ่งตนเองตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกในชุมชนบ่อทอง หมู่ที่ 2 ตำบลบ่อทอง อำเภอบาง

ระกำ จังหวัดพิษณุโลก ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ด้านการเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขัน ภาคการเกษตร ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ด้านการดำรงคุณภาพชีวิต และการมุ่งพัฒนาสังคมตามแนวคิด เศรษฐกิจพอเพียง เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า(Rating Scale) จำนวน 38 ข้อโดยมีหลักเกณฑ์ การให้คะแนนตามระดับความพึงพอใจ 5 ระดับ ดังนี้

ระดับความพึงพอใจมากที่สุด	ให้คะแนน 5
ระดับความพึงพอใจมาก	ให้คะแนน 4
ระดับความพึงพอใจปานกลาง	ให้คะแนน 3
ระดับความพึงพอใจน้อย	ให้คะแนน 2
ระดับความพึงพอใจน้อยที่สุด	ให้คะแนน 1

แปลความหมายเฉลี่ยโดยเปรียบเทียบกับตามเกณฑ์ 5ระดับ ดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง	4.51 – 5.00	มีความพึงพอใจมากที่สุด
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	3.51 – 4.50	มีความพึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	2.51 – 3.50	มีความพึงพอใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.51 – 2.50	มีความพึงพอใจน้อย
ค่าเฉลี่ยระหว่าง	1.00 – 1.50	มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือในการวิจัยดังต่อไปนี้

ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และสร้างแบบสอบถามตามกรอบแนวคิด ทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง และนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์เพื่อตรวจสอบความ ถูกต้องและเหมาะสมของเนื้อหาโดยใช้ดัชนี IOC (Index of Item-Objective Congruence) เลือกข้อที่มีค่า IOC ตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try Out) กับประชาชนในหมู่บ้านบ่อทอง หมู่ที่ 2 จำนวน 30 ชุด และนำมาหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา โดยมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.892

การเก็บรวบรวมข้อมูล คณะผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

คณะผู้วิจัยประสานงานขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากองค์การบริหารส่วนตำบลบ่อทอง โดยคณะผู้วิจัยได้ลงพื้นที่เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง จำนวน 400 ชุด และได้ตรวจสอบความสมบูรณ์ของ ข้อมูลในแบบสอบถาม เพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลโปรแกรมSPSS for Window

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติเชิงพรรณนานำมาแจกแจงในรูปของสถิติ โดยใช้สถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน สำหรับการทดสอบสมมติฐานทางสถิติในการเปรียบเทียบใช้ ค่า t - test สำหรับตัวแปรที่มี 2 กลุ่ม ได้แก่ เพศ และการทดสอบค่า One way Anova สำหรับตัวแปรที่มีตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป ได้แก่ อายุ การศึกษา และรายได้

สรุปผลการวิจัย

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 41-50 ปี รองลงมาคือ อายุ ระหว่าง 31-40 ปี มีอาชีพเกษตรกร รองลงมาเป็นรับจ้าง มีการศึกษาระดับประถมศึกษา รองลงมา มัธยมศึกษา มีรายได้ 7,001-10,000บาท รองลงมาต่ำกว่า 10,001-15,000บาท

ความพึงพอใจในการบริหารจัดการชุมชนแบบพึ่งตนเองตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกใน
 ชุมชนบ่อทอง หมู่ที่ 2 ตำบลบ่อทอง อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 5 ด้าน อยู่ในระดับมาก
 (ค่าเฉลี่ย=3.82) ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความพึงพอใจในการบริหารจัดการชุมชนแบบ
 พึ่งตนเอง ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกในชุมชนบ่อทอง หมู่ที่ 2 ตำบลบ่อทอง
 อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 5 ด้าน

ความพึงพอใจ	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ	3.62	.907	มาก
2. ด้านการเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันภาคการเกษตร	3.67	.908	มาก
3. ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	3.87	.709	มาก
4. ด้านการดำรงคุณภาพชีวิต	3.93	.788	มาก
5. ด้านการมุ่งพัฒนาสังคมตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง	3.97	.711	มาก
รวมเฉลี่ย	3.82	.711	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจในการบริหารจัดการชุมชนแบบพึ่งตนเอง
 ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกในชุมชนบ่อทอง หมู่ที่ 2 ตำบลบ่อทอง อำเภอบางระกำ จังหวัด
 พิษณุโลก ภาพรวมอยู่ใน ระดับมาก (ค่าเฉลี่ย=3.82) เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ทุกด้านความพึงพอใจอยู่ใน
 ระดับมาก ได้แก่ ด้านการมุ่งพัฒนาสังคมตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง (ค่าเฉลี่ย=3.97) ด้านการดำรง
 คุณภาพชีวิต (ค่าเฉลี่ย =3.93) ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ด้านการเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันภาค
 การเกษตร (ค่าเฉลี่ย=3.67) และด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ (ค่าเฉลี่ย=3.62) ตามลำดับ แต่เมื่อ
 พิจารณาเป็นรายข้อ

ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ พบว่า ความพึงพอใจกับการมีแหล่งน้ำที่เพียงพอต่อการใช้ในการ
 การเกษตรมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย=3.85) รองลงมาคือได้รับปริมาณน้ำเพียงพอต่อการเพราะปลูก การใช้ประโยชน์
 จากแหล่งน้ำและการปรับปรุงฟื้นฟูแหล่งน้ำมีระดับความสำคัญ การส่งเสริมให้คนในหมู่บ้าน ดูแล รักษา น้ำ
 ร่วมกัน และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือด้านระบบชลประทานเข้ามาช่วยเหลือการเกษตร อยู่ในระดับปานกลาง

ด้านการเพิ่มขีดจำกัดทางการแข่งขันภาคเกษตร พบว่า ความพึงพอใจในการให้ความรู้และแนะนำ
 วิธีการทางด้านเศรษฐกิจมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย=3.83) รองลงมาคือมีการแปรรูปผลผลิตที่ผลิตได้ให้มีมูลค่าเพิ่ม มี
 ราคาตามความเหมาะสม และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือการนำสินค้าไปวางฝากขายในร้านค้า

ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม พบว่าความพึงพอใจในการปรับปรุงภูมิทัศน์ภายในชุมชนช่วยให้เกิด
 ภาพลักษณ์ที่ดีในชุมชนมากที่สุด (ค่าเฉลี่ย=3.98) รองลงมาคือมีการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมโดยการลดการใช้
 สารเคมีในการทำเกษตรกรรม มีการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ให้กับชาวบ้าน ด้านการร่วมกิจกรรมในการอนุรักษ์
 ป่าไม้ แหล่งน้ำในชุมชน และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดในด้านการอบรมให้ความรู้แก่ชุมชนในด้านการอนุรักษ์
 สิ่งแวดล้อม

ด้านการดำรงคุณภาพชีวิต พบว่าความพึงพอใจในด้านการปลูกผักสวนครัว/เลี้ยงสัตว์เพื่อบริโภคในครัวเรือน (ค่าเฉลี่ย=4.19) รองลงมาคือมีการเข้าร่วมกิจกรรมเรียนรู้ร่วมกันของชุมชนในปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การใช้วัตถุดิบที่เหลือให้เกิดประโยชน์ การนำความรู้มาเชื่อมโยงกันเพื่อประกอบการวางแผนในการดำรงชีวิต และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดคือการนำผักที่ปลอดสารเคมีไปจำหน่าย เพื่อเพิ่มรายได้แก่ตนเองและครอบครัว

ด้านการมุ่งเน้นพัฒนาสังคมตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง พบว่าความพึงพอใจในด้านความสามารถนำความรู้ไปใช้ในการพัฒนาชุมชนตนเองได้มากที่สุด (ค่าเฉลี่ย=4.04) รองลงมาคือมีการอบรมให้ความรู้ด้านการเกษตรตามแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การใช้ชีวิตอย่างพอเพียงมีความสอดคล้องกับคำสอนของศาสนาในการดำเนินชีวิตตามหลักคุณธรรม ความสามารถนำความรู้มาวางแผนเพื่อการดำเนินชีวิตในอนาคต และค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดการนำความรู้มาเชื่อมโยงกันเพื่อประกอบการในการดูแลบำรุงรักษา

การทดสอบสมมติฐาน

การเปรียบเทียบความพึงพอใจในการบริหารจัดการชุมชนแบบพึ่งตนเองตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกในชุมชนบ่อทอง หมู่ที่ 2 ตำบลบ่อทอง อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก ทั้ง 5 ด้าน ได้แก่ ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ด้านการเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันภาคการเกษตร ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ด้านการดำรงคุณภาพชีวิต และด้านการมุ่งพัฒนาสังคมตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง (ตารางที่ 2-5)

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบความพึงพอใจในการบริหารจัดการเกษตรกรภายใต้แนวคิดทฤษฎีใหม่ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกในหมู่บ้านบ่อทอง หมู่ที่ 2 ตำบลบ่อทอง อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก ทั้ง 5 ด้านจำแนกตามเพศ

ความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการ เกษตรกรทฤษฎีใหม่	เพศ				t	Sig	แปลผล
	ชาย		หญิง				
	\bar{X}	S.D.	\bar{X}	S.D.			
1. ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ	3.65	.923	3.59	.892	.562	.419	ไม่แตกต่าง
	3.70	.949	3.64	.926	.649	.719	ไม่แตกต่าง
2. ด้านการเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันภาคการเกษตร	3.91	.718	3.83	.699	1.248	.990	ไม่แตกต่าง
3. ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	3.94	.657	3.95	.911	-.131	.581	ไม่แตกต่าง
4. ด้านการดำรงคุณภาพชีวิต	3.97	.723	3.97	.699	.100	.271	ไม่แตกต่าง
5. ด้านการมุ่งพัฒนาสังคมตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง							
รวม	3.83	.713	3.80	.709	.534	.695	ไม่แตกต่าง

ความพึงพอใจในการบริหารจัดการชุมชนแบบพึ่งตนเองตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิก
ในชุมชนบ่อทอง ตำบลบ่อทอง อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก

จากตารางที่ 2 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจในการบริหารจัดการชุมชนแบบพึ่งตนเองตาม
ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกในชุมชนบ่อทอง หมู่ที่ 2 ตำบลบ่อทอง อำเภอบางระกำ จังหวัด
พิษณุโลก จำแนกตามเพศ พบว่าทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 3 การเปรียบเทียบความพึงพอใจในการบริหารจัดการชุมชนแบบพึ่งตนเองตามปรัชญาเศรษฐกิจ
พอเพียงของสมาชิกในชุมชนบ่อทองหมู่ที่ 2 ตำบลบ่อทอง อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก ทั้ง
5 ด้าน จำแนกตามอายุ

ด้านความพึงพอใจ	SS	DF	F	Sig.	แปลผล
1. ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ	38.489	4	13.112	.000*	แตกต่าง
2. ด้านการเพิ่มขีดจำกัดทางการแข่งขันภาค เกษตร	33.228	4	10.308	.000*	แตกต่าง
3. ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	11.992	4	6.262	.000*	แตกต่าง
4. ด้านการดำรงคุณภาพชีวิต	14.131	4	5.959	.000*	แตกต่าง
5. ด้านการมุ่งเน้นพัฒนาสังคมตามแนวคิด เศรษฐกิจพอเพียง	11.429	4	5.921	.000*	แตกต่าง
รวม	18.984	4	10.239	.000*	แตกต่าง

จากตารางที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจในการบริหารจัดการชุมชนแบบพึ่งตนเองตาม
ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกในชุมชนบ่อทอง หมู่ที่ 2 ตำบลบ่อทอง อำเภอบางระกำ จังหวัด
จำแนกตามระดับอายุ พบว่าทุกด้าน แตกต่างกันอย่างมีความสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบความพึงพอใจในการบริหารจัดการชุมชนแบบพึ่งตนเองตามปรัชญาเศรษฐกิจ
พอเพียงของสมาชิกในชุมชนบ่อทอง หมู่ที่ 2 ตำบลบ่อทอง อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก
ทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา

ด้านความพึงพอใจ	SS	DF	F	Sig.	แปลผล
1. ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ	12.902	6	2.679	.015*	แตกต่าง
2. ด้านการเพิ่มขีดจำกัดทางการแข่งขันภาค เกษตร	14.126	6	2.742	.013*	แตกต่าง
3. ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	8.616	6	2.932	.008*	แตกต่าง
4. ด้านการดำรงคุณภาพชีวิต	11.313	6	3.127	.005*	แตกต่าง
5. ด้านการมุ่งเน้นพัฒนาสังคมตามแนวคิด เศรษฐกิจพอเพียง	10.873	6	3.725	.001*	แตกต่าง
รวม	9.377	6	3.187	.005*	แตกต่าง

จากตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจในการบริหารจัดการชุมชนแบบพึ่งตนเองตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกในชุมชนบ่อทอง หมู่ที่ 2 ตำบลบ่อทอง อำเภอบางระกำ จังหวัด กำแพงเพชร พบว่าทุกด้าน แตกต่างกัน อย่างมีความสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบความพึงพอใจในการบริหารจัดการชุมชนแบบพึ่งตนเองตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกในชุมชนบ่อทองหมู่ที่ 2 ตำบลบ่อทอง อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก ทั้ง 5 ด้าน จำแนกตามรายได้

ด้านความพึงพอใจ	SS	DF	F	Sig.	แปลผล
1. ด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ	11.913	4	3.718	.006*	แตกต่าง
2. ด้านการเพิ่มขีดจำกัดทางการแข่งขันภาคเกษตร	5.546	4	1.583	.178	ไม่แตกต่าง
3. ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม	5.466	4	2.759	.028*	แตกต่าง
4. ด้านการดำรงคุณภาพชีวิต	8.944	4	3.690	.006*	แตกต่าง
5. ด้านการมุ่งเน้นพัฒนาสังคมตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง	8.756	4	4.473	.002*	แตกต่าง
รวม	6.809	4	3.443	.009*	แตกต่าง

จากตารางที่ 5 การเปรียบเทียบความพึงพอใจในการบริหารจัดการชุมชนแบบพึ่งตนเองตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกในชุมชนบ่อทอง หมู่ที่ 2 ตำบลบ่อทอง อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก จำแนกตามรายได้ ในภาพรวม พบว่า แตกต่างกัน อย่างมีความสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 พิจารณารายด้าน พบว่า ส่วนมากแตกต่างกัน มีความสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ยกเว้นด้านการเพิ่มขีดจำกัดทางการแข่งขันภาคเกษตร ไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

ความพึงพอใจในการบริหารจัดการชุมชนแบบพึ่งตนเองตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกในชุมชนบ่อทอง หมู่ที่ 2 ตำบลบ่อทอง อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก ภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งในด้าน การมุ่งพัฒนาสังคมตามแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียง ด้านการดำรงคุณภาพชีวิตด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ด้าน การเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันภาคการเกษตรและด้านการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ สมาชิกในชุมชนได้ มีการบริหารจัดการการมีแหล่งน้ำที่เพียงพอต่อการใช้ในการเกษตรและการปรับปรุงฟื้นฟูแหล่งน้ำ การให้ ความรู้และแนะนำวิธีการทางด้านเศรษฐกิจ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมโดยการลดการใช้สารเคมีในการทำ เกษตรกรรม ด้านการปลูกผักสวนครัว/เลี้ยงสัตว์เพื่อบริโภคในครัวเรือน มีการเข้าร่วมกิจกรรมเรียนรู้ร่วมกัน ของชุมชนในปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อเพิ่มความสามารถทางการแข่งขันด้านการเกษตร สอดคล้องกับ ประจักษ์นพร แพทย์รังสี (2552) พบว่าการดำเนินโครงการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเองแบบพอเพียง ตาม แนวพระราชดำริในโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่อำเภอบางระกำ จังหวัดจันทบุรีด้านการบริหารจัดการชุมชนอยู่ใน

ระดับมาก ทั้งในด้านชีวิตของเกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น ด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรทางน้ำในด้านการเกษตร รวมถึงการอยู่ร่วมกันในสังคมมีสามัคคี ความเอื้ออาทร และสอดคล้องกับสุขภาพ ภูโพบูลย์ (2558) พบว่าการมีส่วนร่วมของชุมชนบ้านโพธิ์ศรีโดยใช้หลักการสร้างภูมิคุ้มกันทางด้านสังคมอยู่ในระดับมาก มีการแบ่งงานกันทำตามความถนัดสร้างอาชีพและสร้างคุณภาพชีวิตที่ดี และรักษาทรัพยากรและสภาพแวดล้อมให้คงอยู่อย่างยั่งยืน เพิ่มขีดความสามารถของคนในชุมชนมากขึ้น โดยการนำแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตจะทำให้ชุมชนเกิดความยั่งยืน และยังคงสอดคล้องกับสมทรง บรรจงจิต ทานต์ (2560) พบว่า แนวทางการจัดการชุมชนพึ่งตนเองอย่างยั่งยืนชุมชนบ้านหัวคู้ ด้วยวิธีการประยุกต์ใช้แนวคิดวัฒนธรรมชุมชนแนวคิดชุมชนเข้มแข็งและแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับมาก ในด้านการเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขันทางการเกษตรโดยให้ความรู้ในการเพิ่มผลผลิต สร้างรายได้ และแนวทางการจัดการแก้ปัญหา ระบบความสัมพันธ์ทางสังคม ทำให้เกิดความพร้อมในการพัฒนาของชุมชน

การทดสอบสมมุติฐาน ด้านเพศแตกต่างกันมีความพึงพอใจในการบริหารจัดการชุมชนแบบพึ่งตนเองตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกในชุมชนบ่อทอง หมู่ที่ 2 ตำบลบ่อทอง อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลก ไม่แตกต่างกันสอดคล้องกับผลการวิจัยของรัฐพงษ์ บุญญา- นวัตกรรม (2554) พบว่า เพศและระยะเวลาที่อาศัยในชุมชนไม่มีผลต่อการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของชุมชนในเขตดูลิต และสอดคล้องกับสาคร มาตรา(2554) พบว่าการเปรียบเทียบการดำเนินวิถีชีวิตแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนในตำบลท่าสองคอน โดยรวมไม่แตกต่างกัน

การทดสอบสมมุติฐาน ด้านอายุ การศึกษา รายได้แตกต่างกันมีความพึงพอใจในการบริหารจัดการชุมชนแบบพึ่งตนเองตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของสมาชิกในชุมชนบ่อทอง หมู่ที่ 2 ตำบลบ่อทอง อำเภอบางระกำ จังหวัดพิษณุโลกแตกต่างกัน อย่างมีความสำคัญทางสถิติ .05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยรัฐพงษ์ บุญญา- นวัตกรรม (2554) พบว่าปัจจัยที่มีส่งผลต่อการนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของชุมชนในเขตดูลิต กรุงเทพมหานคร ได้แก่ ปัจจัยด้านอายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้มีความแตกต่างกันทั้งในด้านการบริหารจัดการแบบพึ่งพาตนเองและการใช้ชีวิตตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และสอดคล้องกับงานวิจัยของณัฐวุฒิ วรวิกรม (2550) พบว่าประชาชนมีความคิดเห็นต่อการบริหารงานตามบทบาทหน้าที่องค์การบริหารส่วนตำบลดงตะขบ ด้านคุณภาพชีวิตของประชาชน ด้านการแก้ไขปัญหาความยากจนตลอดจนการส่งเสริมอาชีพเพิ่มรายได้ให้กับประชาชน การบริหารโดยใช้หลักการมีส่วนร่วมของประชาชน และด้านอนุรักษ์ธรรมชาติแตกต่างกัน อย่างมีความสำคัญทางสถิติ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้นำควรมีการส่งเสริมให้ชาวบ้านพัฒนาและสร้างร่วมมือถ่ายทอดความรู้โดยเฉพาะความรู้ในการน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตอย่างต่อเนื่องเป็นการสร้างภูมิคุ้มกันให้กับตนเอง
2. การอบรมให้ความรู้แก่ชุมชนในด้านการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม รวมทั้งการกระตุ้นจิตใต้สำนึกให้เยาวชนรักบ้านเกิดและดำเนินชีวิตแบบพึ่งพาตนเอง
3. ควรส่งเสริมให้ชาวบ้านได้เรียนรู้วิธีการ พัฒนาแบบพึ่งตนเองการบริหารจัดการ และภูมิปัญญาท้องถิ่น

4. ควรให้ทุกคนได้มีโอกาส เข้ามาร่วมคิด วางแผน ร่วมตัดสินใจในการบริหารจัดการของชุมชนทั้งใน เพื่อเป็นรากฐานของชุมชนให้ยั่งยืน

เอกสารอ้างอิง

- ณัฐวุฒิ วรวิกรม. (2550). ความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการบริหารงานตามบทบาทหน้าที่ของนักบริหาร ส่วนตำบลดงตะขบ อำเภอดงตะพานหิน จังหวัดพิจิตร. [ออนไลน์] <http://090466.abt.in.th/> สืบค้น เมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2560.
- นภาพรณ์ หะวานนท์และคณะ. (2550). ทฤษฎีฐานรากในเรื่องความเข้มแข็งของชุมชน. กรุงเทพฯ: สำนัก กองทุนสนับสนุนงานวิจัย.
- ประธินพร แพทย์รังสี. (2552). การประเมินผลโครงการพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเองแบบพอเพียง ตาม แนวพระราชดำริในโครงการเกษตรแบบทฤษฎีใหม่ ศึกษาเฉพาะเกษตรกร อำเภอน้ำโพธิ์ จังหวัด จันทบุรี. ภาคนิพนธ์ ร.บ.ม.(นโยบายสาธารณะ),บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รัฐพงษ์ บุญญานวัตร. (2554). การนำแนวคิดปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการดำเนินชีวิตของประชาชน ในชุมชนเขตคูสิต กรุงเทพมหานคร. รายงานวิจัย สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏสวน สุนันทา.
- สาคร มาตรา. (2554). การดำเนินชีวิตตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลท่า สองคอน อำเภอมืองมหาสารคาม จังหวัดมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ : ปริญญารัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์, มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สุภาพร สุภาพร ภูโพนบูลย์. (2558). การจัดการชุมชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงของชุมชนบ้านโพธิ์ศรี อำเภอบางปลาม้า จังหวัดสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ : ปริญญาศิลปศาสตร มหาบัณฑิต สาขาวิชาการ จัดการภาครัฐและภาคเอกชน, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปกร.
- สมทรง บรรจงธิดิตานต์. (2560). แนวทางการจัดการชุมชนพึ่งตนเองอย่างยั่งยืนชุมชนบ้านหัวคู้ ตำบลพระยา บันลือ อำเภอลาดบัวหลวง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วารสารวไลยอลงกรณ์ปริทัศน์ (มนุษยศาสตร์ และสังคมศาสตร์) ปีที่ 7 ฉบับที่ 1 มกราคม-เมษายน 2560. หน้า186-199.
- สำนักงานคณะกรรมการการวิจัยแห่งชาติ. (2550). องค์ประกอบของเศรษฐกิจพอเพียงจากการพิจารณาแปลง เกษตรทฤษฎีใหม่. สืบค้นเอกสารจาก<http://www.nrct.go.th>. สืบค้นเมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2560.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการพัฒนากิจและสังคมแห่งชาติ. (2548). การประยุกต์ใช้หลัก ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง. พิมพ์ครั้งที่ 2, สำนักเสริมสร้างความเข้มแข็งชุมชน กรมการพัฒนาชุมชน. คู่มือการพัฒนาหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง.กรุงเทพมหานคร : บริษัท บีทีเอสเพรส จำกัด.
- อนุพงษ์ ถาวรวงศ์. (2551). การพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนแบบพึ่งตนเองตามแนวพระราชดำริในจังหวัดจันทบุรี. ภาคนิพนธ์ กศ.ม. (การบริหารการศึกษา). บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา. สืบค้นเมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2560.